

Sygn. akt VIII U 1048/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Protokolant:	Agata Kędzierawska

po rozpoznaniu w dniu 6 listopada 2014 r. w Gliwicach

sprawy A. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek odwołania A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 12 marca 2014 r. **nr** (...) - (...) - 9/01

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu A. S. prawo do świadczenia przedemerytalnego poczynając od dnia 19 grudnia 2013 roku.

(-) SSO Mariola Szmajduch

Sygn. akt VIII U 1048/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 marca 2014r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu A. S. prawa do świadczenia przedemerytalnego, uzasadniając, iż wprawdzie ubezpieczony udowodnił wymaganą ustawą ilość okresów składkowych i nieskładkowych, jednak rozwiązanie stosunku pracy nie nastąpiło z przyczyn dotyczących zakładu pracy, bowiem w ocenie ZUS nie doszło do likwidacji pracodawcy odwołującego, wobec czego brak podstaw do przyznania świadczenia.

W odwołaniu od tej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego. Na uzasadnienie, po wzbogaceniu swojego stanowiska na rozprawie w dniu 9 września 2014r., podał, że jego pracodawca zmuszony ciężką sytuacją finansową zwolnił w tym samym czasie wszystkich pracowników, jednak nie zlikwidował działalności gospodarczej, jedynie ze względu na posiadane wierzycielności wobec kontrahentów i chęć ich odzyskania. Zaś obecnie jego firma ogranicza się wyłącznie do wypożyczania sprzętu i maszyn budowlanych, nie zatrudniając przy tym żadnych pracowników.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo podkreślił, że w wyniku prowadzonego postępowania wyjaśnił, że pracodawca odwołującego, tj. (...) Spółka Jawna A. P., G. C. nie składał dotychczas wniosku o upadłość, czy też likwidację spółki.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach ustalił co następuje:

Ubezpieczony A. S. urodził się (...) Od 1 lutego 2014r. do 31 marca 2015r. jest uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia.

Ostatnim zatrudnieniem ubezpieczonego była praca w firmie (...), G. C. od 1 czerwca 2006r. do 31 maja 2013r.

W dniu 31 maja 2013r. doszło do ustania stosunku pracy. W świadectwie pracy z dnia 31 maja 2013r., które ubezpieczony przedłożył w ZUS, jako przyczynę ustania umowy o pracę wskazano art. 30 § 1 pkt 2 k.p., z dodatkową adnotacją „likwidacja firmy”.

Ubezpieczony był zarejestrowany jako bezrobotny w Powiatowym Urzędzie Pracy w R. od 3 czerwca 2013r. W okresie od 11 czerwca 2013r. do

31 stycznia 2014r. był uprawniony do pobierania zasiłku dla bezrobotnych. W okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych, nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych. W dniu 16 grudnia 2013r. Powiatowy Urząd Pracy w R. wystawił mu zaświadczenie potwierdzające powyższe informacje.

W dniu 18 grudnia 2013r. ubezpieczony złożył w organie rentowym wniosek o ustalenie prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Zaskarżoną decyzją z dnia 12 marca 2014r., ZUS O/ C. odmówił ubezpieczonemu prawa do świadczenia przedemerytalnego, uzasadniając, że rozwiązanie stosunku pracy nie nastąpiło z przyczyn dotyczących zakładu pracy, a w szczególności z powodu likwidacji pracodawcy.

Do okresów składkowych i nieskładkowych ZUS zaliczył ubezpieczonemu 47 lata i 18 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

W toku postępowania ustalono, że pracodawca ubezpieczonego (...) Spółka Jawna A. P., G. C. była firmą świadczącą usługi w zakresie wykonawstwa sieci kanalizacyjnych i wodociągowych, w ramach zdobytych zleceń od jednostek samorządu terytorialnego, bądź jako podwykonawca dla innych firm, które takie zlecenia zdobyły. Firma posiada różnego rodzaju maszyny, jak koparki, ubijarki i samochody ciężarowe, które były niezbędne do świadczenia powyższych usług. (...) Spółka Jawna w początkowym okresie pracy odwołującego w tej firmie, zatrudniała około 25 pracowników. Byli to operatorzy maszyn budowlanych, kierowcy samochodów ciężarowych, monterzy i inni pracownicy fizyczni. W trakcie zatrudnienia odwołującego, kondycja finansowa (...) Spółka Jawna ulegała sukcesywnemu pogarszaniu się. W szczególności nie wygrywała już przetargów na wykonywanie kanalizacji jako główny wykonawca, a jedynie uzyskiwała zlecenia od innych firm jako podwykonawca. Wiązało się to ze zmianą podmiotu wypłacającego wynagrodzenie z a wykonane przez nią usługi. Do momentu, gdy za usługi płaciły gminy, to płatności realizowane były na bieżąco i firma mogła regularnie pracownikom wypłacać wynagrodzenie i regulować swoje zobowiązania. Z kolei, gdy spółka wykonywała swoje usługi wyłącznie jako podwykonawca, to odpłatność za wykonane przez nią usługi winni regulować główni wykonawcy zlecający te prace. W praktyce dochodziło do nieterminowych wypłat przez zleceniodawców, niektórzy z nich nie zapłacili swoich należności w części bądź w całości. Sytuacja ta spowodowała pogorszenie kondycji finansowej spółki, w związku z czym doszło do opóźnień w wypłacie, a częściowo i wstrzymania wypłaty wynagrodzeń dla pracowników oraz sukcesywnej redukcji ilości zatrudnionych pracowników. W ostatnim czasie, tj. bezpośrednio przed zwolnieniem ubezpieczonego (...) Spółka Jawna zatrudniała jedynie około 12 pracowników. W dniu 31 maja 2013r. (...) Spółka Jawna zwolniła wszystkich

pozostałych pracowników, wskazując jako przyczynę, w oświadczeniach o wypowiedzeniu umów o pracę oraz w świadectwach pracy, likwidację spółki.

Niezależnie od powyższego Sąd ustalił, że (...) Spółka Jawna A. P., G. C. nie została postawiona w stan likwidacji, nie ogłoszono też jej upadłości. Nadto obecnie zmieniła profil swojej działalności, tj. nie świadczy usług w zakresie budowy instalacji kanalizacyjnych i wodociągowych i nie zatrudnia już pracowników, a ogranicza się wyłącznie do wypożyczania maszyn będących na jej wyposażeniu.

Ubezpieczony przedłożył świadectwo pracy z dnia 31 maja 2013r. za okres zatrudnienia w firmie (...) Spółka Jawna od 1 czerwca 2006r. do 31 maja 2013r., w którym jako przyczynę rozwiązania umowy o pracę wskazano art. 30 § 1 pkt 2 k.p., za wypowiedzeniem złożonym przez pracodawcę z powodu likwidacji spółki.

Zdaniem organu rentowego powyższe świadectwo pracy budzi wątpliwości, co do podanej przez ubezpieczonego przyczyny zakończenia jego zatrudnienia z powodu likwidacji pracodawcy, istotnej dla przyznania świadczenia przedemerytalnego.

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie akt organu rentowego, zeznań świadka M. K. (zapis nagrania protokołu z rozprawy w dniu 6 listopada 2014r. minuty od 3:00 i nast.), wyjaśnień ubezpieczonego słuchanego w charakterze strony (zapis nagrania protokołu z rozprawy w dniu 6 listopada 2014r. minuty od 24:27 i nast.). Sąd ocenił zgromadzony materiał dowodowy jako kompletny i wiarygodny, a przez to mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie. Jako wiarygodne w zakresie trudności finansowych firmy i związanych z nimi zmianą profilu działalności i restrukturyzacją zatrudnienia oznaczającą zwolnienie wszystkich pozostałych dotychczas w firmie pracowników, Sąd uznał zeznania świadka M. K., gdyż razem z ubezpieczonym i pozostałymi pracownikami został zwolniony w tym samym dniu, ze wskazaniem takiej samej przyczyny zwolnienia. Nadto świadek ten dochodził od (...) Spółki Jawnej wypłaty zaległego wynagrodzenia na drodze sądowej i wyegzekwował zasądzone wynagrodzenie dopiero za pośrednictwem komornika sądowego.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach zważył:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz.U. Nr 120, poz. 1252 ze zm.), prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn.

Z kolei w myśl ust 3 tego przepisu świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
- 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
- 3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Stosownie do treści art. 2, ust. 1, pkt 29 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r.

o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 674, ze zm.), ilekroć w ustawie jest mowa o przyczynach dotyczących zakładu pracy - oznacza to:

a) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn nie dotyczących pracowników, zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.), w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników,

b) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych,

c) wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w przypadku śmierci pracodawcy lub gdy odrębne przepisy przewidują wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w wyniku przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę i niezaproponowania przez tego pracodawcę nowych warunków pracy i płacy,

d) rozwiązanie stosunku pracy przez pracownika na podstawie art. 55 § 1¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. - Kodeks pracy z uwagi na ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków wobec pracownika;

Niewątpliwie, ubezpieczony był zatrudniony w firmie (...) przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy.

Ubezpieczony na dzień zgłoszenia wniosku o przyznanie świadczenia przedemerytalnego był także zarejestrowany jako bezrobotny, posiada wymagany

6 miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, oraz w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Posiada także wymagany staż pracy.

Kwestia sporna w niniejszej sprawie sprowadza się zatem do ustalenia, czy stosunek pracy jaki łączył ubezpieczonego z pracodawcą tj. (...) Spółka Jawna A. P., G. C. został rozwiązany z przyczyn dotyczących pracodawcy.

Organ rentowy nie kwestionował, że ubezpieczony spełnia pozostałe wymagane przesłanki.

W ocenie Sądu, wyniki postępowania dowodowego pozwalają uznać, że do rozwiązania umowy o pracę w dniu 31 maja 2013r. doszło z przyczyn dotyczących pracodawcy tj. z powodu likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych i organizacyjnych.

Niewątpliwie pracodawca ubezpieczonego nie uległ likwidacji, jednak faktycznie posiadał poważne kłopoty finansowe. Fakt ten doprowadził do zmiany profilu działalności skutkującej dodatkowo koniecznością likwidacji wszystkich dotychczasowych stanowisk pracy i zwolnieniem wszystkich pracowników firmy.

Wydane ubezpieczonemu świadectwo pracy z dnia 31 maja 2013r. jako przyczynę rozwiązania stosunku pracy wskazuje art. 30 § 1 pkt 2 k.p., tj. za wypowiedzeniem złożonym przez pracodawcę, z powodu likwidacji spółki. Wskazana w świadectwie przyczyna mogłaby sugerować, że przyczyną ustania stosunku pracy była faktyczna likwidacja pracodawcy, nie zaś spowodowana sytuacją finansową, jego głęboka restrukturyzacja połączona ze zwolnieniem wszystkich pracowników. Mimo, iż podana przez pracodawcę przyczyna rozwiązania stosunku pracy jest nieprawdziwa, to mając na uwadze całokształt okoliczności niniejszej sprawy, w ocenie Sądu należało przyjąć, że rozwiązanie umowy niewątpliwie nastąpiło z przyczyn dotyczących pracodawcy.

O powyższym świadczy między innymi to, że u pracodawcy odwołującego

w okresie ostatnich trzech lat przed zwolnieniem odwołującego doszło do znacznego zmniejszenia ilości zamówień na świadczone usługi, co skutkowało sukcesywną redukcją etatów i zatrudnionych pracowników, by z końcem maja 2013r. doprowadzić do zupełnej redukcji zatrudnienia i zmiany profilu działalności firmy.

W ocenie Sądu w postępowaniu sądowym nie jest istotna formalnie wskazana przez pracodawcę przyczyna rozwiązania stosunku pracy, bowiem dla celów ustawy

o świadczeniach przedemerytalnych istotne jest badanie jakie faktycznie były przyczyny utraty zatrudnienia. W tym zakresie Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni akceptuje stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 8 maja 2013r. III AUa 1531/12 (LEX nr 1314765), zgodnie z którym dla sądu ubezpieczeń społecznych badającego spełnienie przesłanki w postaci rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy nie jest wiążący ani stosowny zapis w świadectwie pracy co do przyczyn rozwiązania stosunku pracy, ani też fakt niewydania świadectwa pracy. Zatem ważne jest, aby pracownik utracił zatrudnienie oparte na umowie o pracę w wyniku okoliczności dotyczących pracodawcy, bądź z powodu likwidacji, bądź z powodu jego niewypłacalności, bądź też z powodu zmian organizacyjnych, wymuszonych aktualną sytuacją finansową. W sytuacji gdy pracodawca traci faktyczne możliwości zatrudnienia pracowników z uwagi na sytuację finansową spowodowaną ograniczeniem świadczonych usług, to mimo, że nie doszło do likwidacji, czy też upadłości pracodawcy, warunek wymagany przez ustawę zostaje spełniony.

Reasumując, postępowanie dowodowe przeprowadzone w niniejszej sprawie wykazało w sposób jednoznaczny, że odwołujący z momentem wyczerpania sześciomiesięcznego okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych, spełnia wszystkie przesłanki niezbędne do przyznania mu świadczenia przedemerytalnego.

Z powyższych względów, Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji i zmienił zaskarżoną decyzję przyznając A. S. prawo do świadczenia przedemerytalnego poczynając od 19 grudnia 2013r. tj. od następnego dnia po złożeniu wniosku o to świadczenie.

SSO Mariola Szmajduch